

Awifauna zbiornika retencyjnego Miedzna w latach 2001–2016**Avifauna of Miedzna Reservoir in 2001–2016**

PIOTR DĘBOWSKI, JÓZEF DUKAŁA, MARCIN WĘŻYK, KAROLINA PROCHOWSKA, RAFAŁ PROCHOWSKI

Towarzystwo Badań i Ochrony Przyrody
25–501 Kielce, ul. Sienkiewicza 68
e-mail: debowski_p@yahoo.com

Słowa kluczowe: awifauna lęgowa i niełęgowa, zbiornik retencyjny, koncentracje ptaków, zmiany siedliskowe.

W latach 2001–2016 na zbiorniku zaporowym Miedzna oraz w jego najbliższym otoczeniu stwierdzono 191 gatunków ptaków w tym 100 lęgowych i prawdopodobnie lęgowych. W Załączniku I Dyrektywy Ptasiej zostały uwzględnione 43 taksony, a w *Polskiej czerwonej księdze zwierząt* 26. Najważniejszą grupę stanowiły ptaki wodno-błotne Non-passeriformes oraz wróblowe Passeriformes związane ze środowiskiem wodnym, łącznie 98 gatunków. W skali Regionu Świętokrzyskiego zbiornik był ważnym lęgowiskiem śmieszki *Chroicocephalus ridibundus* (320–350 par), rybitwy rzecznej *Sterna hirundo* (do 21 par) i remiza *Remiz pendulinus* (7–10 par). W trakcie przelotów znaczne koncentracje tworzyły: brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos* (do 87 os.), biegus krzywodzioby *Calidris ferruginea* (do 40 os.), biegus zmienny *Calidris alpina* (do 140 os.), mewa mała *Hydrocoloeus minutus* (do 110 os.). Zimowe koncentracje krzyżówki *Anas platyrhynchos* sięgały 2000 ptaków. Stado kazarki rdzawej *Tadorna ferruginea* (11 os.) było największym z dotąd odnotowanych w Polsce. W porównaniu do lat 90. XX w. stwierdzono wyraźny wzrost liczebności śmieszki, trzciniaaka *Acrocephalus arundinaceus*, łyski *Fulica atra*, kokoszki *Galinula chloropus*, perkoza dwuczubego *Podiceps cristatus*, perkozka *Tachybaptus ruficollis*, które to zmiany związane były z sukcesją szuwaru pałkowo-trzcinowego i zarośli wierzbowych. W XXI w. potwierdzono próby naziemnych lęgów kormorana *Phalacrocorax carbo*. Współcześnie nie wykazano gniazdowania rycyka *Limosa limosa* oraz świergotka łąkowego *Anthus pratensis*. Ze względu na występowanie kluczowych gatunków lęgowych i znaczne koncentracje ptaków migrujących zbiornik Miedzna jest istotną ostoją ptaków w skali regionalnej. Do najistotniejszych zagrożeń należały: okresowe wahania poziomu wody, sukcesja roślinna oraz nadmierna antropopresja.